

Polacy o *Poradniku* *bezpieczeństwa*

Opracował
Jonathan Scovil

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku

Wyróżniająca Jakość Badań

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

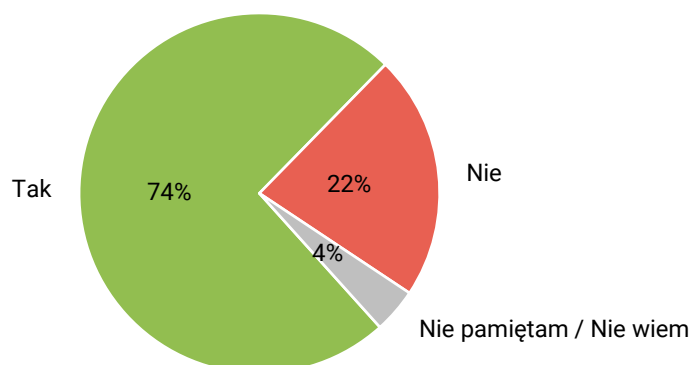
Na przełomie grudnia i stycznia Poczta Polska podjęła się dostarczenia do każdego gospodarstwa domowego w Polsce opracowanego przez rząd *Poradnika bezpieczeństwa*, mającego przygotować obywateli na najróżniejsze zagrożenia: od dezinformacji, cyberataków czy zagrożeń hybrydowych po ekstremalne zjawiska pogodowe. W związku z tym w marcowym badaniu telefonicznym zadaliśmy Polakom kilka pytań dotyczących tej akcji¹. Interesowało nas z jednej strony to, do jak wielu osób dotarł *Poradnik bezpieczeństwa* i jaka ich część zapoznała się z jego treścią, a z drugiej, czy przełożyło się to na zwiększone poczucie bezpieczeństwa oraz konkretne działania obywateli.

DYSTRYBUCJA I ZNAJOMOŚĆ TREŚCI PORADNIKA BEZPIECZEŃSTWA

Poradnik bezpieczeństwa wydrukowano w 17 milionach egzemplarzy i w założeniu miał on trafić do każdego gospodarstwa domowego w Polsce. Mimo to więcej niż co piąty badany (22%) zadeklarował, że nie otrzymał poradnika. Trzy czwarte respondentów udzieliło odpowiedzi twierdzącej (74%), a 4% przyznało, że nie wie lub nie pamięta, czy dostało poradnik.

CBOS

RYS. 1. Czy otrzymał(a) Pan(i) rządowy *Poradnik bezpieczeństwa* rozsyłany niedawno do wszystkich gospodarstw domowych w Polsce?

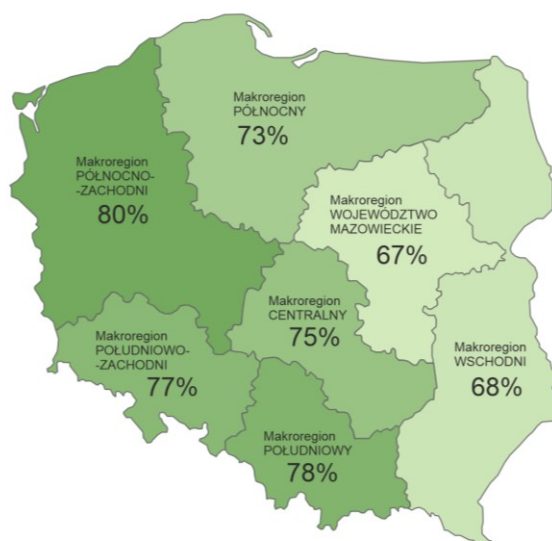

¹ Badanie „Aktualności” (25) zostało zrealizowane metodą wywiadów telefonicznych wspomaganych komputerowo (CATI – 80%) oraz wywiadów internetowych (CAWI – 20%) w okresie 23–25 marca 2026 roku na próbie dorosłych mieszkańców Polski (N=1000).

Deklaracje otrzymania tego poradnika były najrzadsze wśród mieszkańców wsi (69% wobec 83% w miastach liczących od 100 tys. do pół miliona mieszkańców). Co ciekawe, mniej było ich także w makroregionie wschodnim, mimo że wysyłka egzemplarzy zaczęła się właśnie od województw wschodnich, a Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji podkreślało, że to te rejony Polski są najbardziej narażone na wiele opisanych w poradniku zagrożeń. Wyjątkowo niski odsetek deklaracji odnotowaliśmy też w województwie mazowieckim, obejmującym stolicę, a zatem również szczególnie narażonym na potencjalne ataki.

CBOS

RYS. 2. Odsetki deklaracji otrzymania *Poradnika bezpieczeństwa* w makroregionach

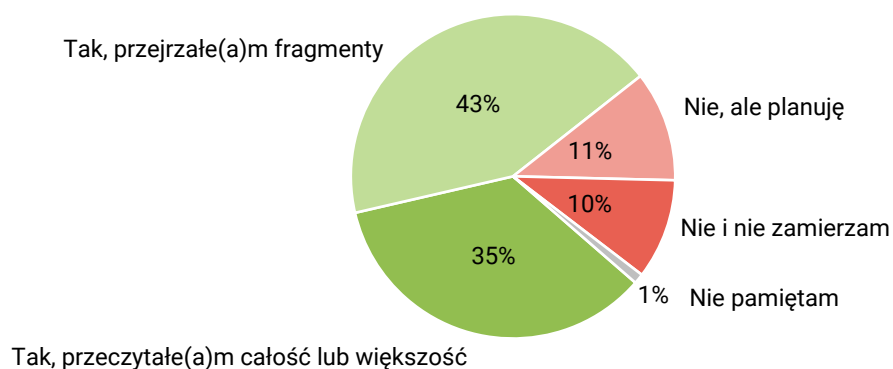

Osoby, które otrzymały *Poradnik bezpieczeństwa*, zapytaliśmy, czy zapoznały się z jego treścią. Zdecydowana większość odpowiedziała twierdząco (78%) – 35% zadeklarowało, że przeczytało go w całości lub w większości, a 43% – że przeczytało jego fragmenty. Co piąty badany, który dostał poradnik, odpowiedział przecząco (21%), przy czym 11% zadeklarowało, że zamierza się jeszcze z nim zapoznać, a tylko 10% stwierdziło, że nie planuje go ani przeczytać, ani nawet przejrzeć.

CBOS

RYS. 3. Czy zapoznał(a) się Pan(i) z treścią *Poradnika bezpieczeństwa*?

ODPOWIEDZI OSÓB DEKLARUJĄCYCH OTRZYMANIE *PORADNIKA BEZPIECZEŃSTWA* (N=742)

Zapoznanie się z treścią *Poradnika bezpieczeństwa* – w całości lub po części – najczęściej deklarowali najstarsi respondenci (85% zarówno w grupie 55–64 lata, jak i 65+) oraz osoby zainteresowane polityką (85% wśród badanych o bardzo dużym zainteresowaniu wobec 68% wśród tych o niskim zainteresowaniu polityką). Natomiast deklaracje braku zamiaru zapoznania się z *Poradnikiem bezpieczeństwa* były szczególnie częste wśród najmłodszych ankietowanych, w wieku 18–24 lata (19%), wśród osób z wykształceniem podstawowym (22%), uczniów i studentów (18%), a także badanych prowadzących własną działalność gospodarczą (19%).

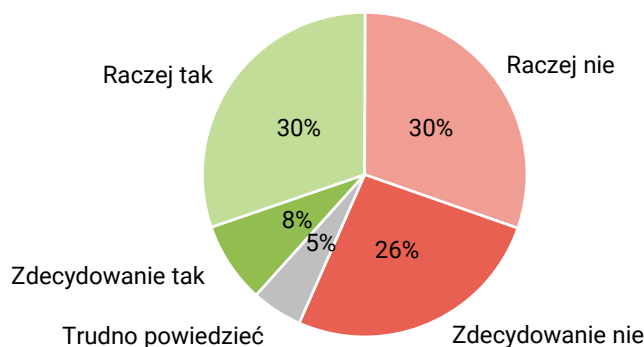
PORADNIK BEZPIECZEŃSTWA A POCZUCIE BEZPIECZEŃSTWA

Osoby, które otrzymały *Poradnik bezpieczeństwa*, zapytaliśmy też o to, czy zwiększył on ich poczucie przygotowania na sytuacje kryzysowe, takie jak awarie, katastrofy czy konflikt zbrojny. Ponad połowa respondentów stwierdziła, że nie (56%), a co czwarty wybrał nawet odpowiedź „Zdecydowanie nie” (26%). Tylko niespełna dwie piąte badanych odpowiedziało na to pytanie twierdząco (38%).

CBOS

RYS. 4. Czy *Poradnik bezpieczeństwa* zwiększył Pana(i) poczucie przygotowania na sytuacje kryzysowe (np. awarie, katastrofy, konflikt zbrojny)?

ODPOWIEDZI OSÓB DEKLARUJĄCYCH OTRZYMANIE *PORADNIKA BEZPIECZEŃSTWA* (N=736)

Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa deklarowały wyraźnie częściej kobiety niż mężczyźni (46% wobec 30%), osoby gorzej wykształcone (56% w grupie z wykształceniem podstawowym wobec 34% w grupie z wykształceniu wyższym) oraz wyznające poglądy lewicowe (48% wobec 25%). Tę ostatnią różnicę można jednak uznać za pochodną sympatii partyjnych, bowiem zestawienie odpowiedzi badanych na to pytanie z ich preferencjami partyjnymi wyraźnie pokazuje, że deklaracje zwiększonego poczucia bezpieczeństwa były znacznie częstsze wśród zwolenników rządu (60% wśród wyborców KO), niż wśród sympatyków partii opozycyjnych (zaledwie 5% wśród wyborców Konfederacji Korony Polskiej).

TABELA 1

Potencjalne elektoraty partyjne*	Czy <i>Poradnik bezpieczeństwa</i> zwiększył Pana(i) poczucie przygotowania na sytuacje kryzysowe (np. awarie, katastrofy, konflikt zbrojny)?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Koalicja Obywatelska	60	35	5
Prawo i Sprawiedliwość	26	70	4
Konfederacja WiN	20	78	2
Konfederacja Korony Polskiej	5	93	2

* W zestawieniu pominięto odpowiedzi zwolenników Polski 2050, Nowej Lewicy, partii Razem oraz Polskiego Stronnictwa Ludowego ze względu na zbyt małe liczebności w próbie

Można też stwierdzić wyraźną zależność między wzrostem poczucia bezpieczeństwa, a stopniem zapoznania z *Poradnikiem bezpieczeństwa* – niemal połowa osób, które zadeklarowały, że zapoznały się z nim w całości lub w większości, twierdziła, że zwiększył on ich poczucie bezpieczeństwa (49%), wobec 37% wśród badanych, którzy zapoznali się tylko z jego fragmentami, czy 34% wśród tych, którzy dopiero planowali to zrobić.

TABELA 2

Czy zapoznał(a) się Pan(i) z treścią <i>Poradnika bezpieczeństwa</i> ?	Czy <i>Poradnik bezpieczeństwa</i> zwiększył Pana(i) poczucie przygotowania na sytuacje kryzysowe (np. awarie, katastrofy, konflikt zbrojny)?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Tak, przeczytałem(a) całość lub większość	49	51	0
Tak, przejrzałem(a) fragmenty	37	58	5
Nie, ale planuję	34	48	18
Nie i nie zamierzam	14	76	10
Nie pamiętam	0	80	20

PORADNIK BEZPIECZEŃSTWA A DZIAŁANIA PRZYGOTOWAWCZE

Chcąc się przekonać, czy lektura poradnika przekłada się też na praktykę, zapytaliśmy badanych, którzy deklarowali zapoznanie się z jego treścią, czy zainspirował ich on do podjęcia jakichś działań przygotowawczych na wypadek sytuacji kryzysowych. Respondenci najczęściej odpowiadali, że nie podjęli żadnych działań (41%) albo że podjęli już jakieś przed lekturą *Poradnika bezpieczeństwa*, a po niej nie zrobili nic więcej (23%). Co czwarty badany, który zapoznał się z poradnikiem, zadeklarował jednak, że po jego lekturze przygotował wyposażenie awaryjne, takie jak apteczka, radio czy latarka (25%), a co piąty, że przygotował zapasy żywności, wody, gotówki lub paliwa (19%). Wiele osób zadeklarowało też, że dzięki *Poradnikowi bezpieczeństwa* sprawdziło drogi ewakuacji z domu lub okolicy oraz lokalizację schronów (13%), wzięło udział w szkoleniu z zakresu bezpieczeństwa lub

pierwszej pomocy (11%), a także przygotowało dom albo mieszkanie na wypadek sytuacji kryzysowej (10%). Łącznie któreś z tych działań podjęło 35% spośród tych, którzy zapoznali się z poradnikiem.

CBOS

RYS. 5. Czy po zapoznaniu się z Poradnikiem bezpieczeństwa podjął(ęła) Pan(i) któreś z następujących działań przygotowawczych na wypadek sytuacji kryzysowych?

ODPOWIEDZI OSÓB DEKLARUJĄCYCH ZAPOZNANIE SIĘ Z TREŚCIĄ PORADNIKA BEZPIECZEŃSTWA (N=577)

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ badani mogli wybrać więcej niż jedną odpowiedź

Niepodjęcie żadnych działań przygotowawczych na wypadek sytuacji kryzysowych częściej deklarowali najmłodszy respondenci (56%), osoby o najniższych dochodach *per capita* w gospodarstwie domowym (52%) oraz badani deklarujący niewielkie bądź żadne zainteresowanie polityką (62%).

Trzy czwarte badanych zadeklarowało, że otrzymało rządowy *Poradnik bezpieczeństwa*, a spośród nich również około trzech czwartych stwierdziło, że zapoznało się z jego treścią w całości bądź częściowo. Przy tym ponad połowa respondentów deklarujących otrzymanie poradnika stwierdziła, że nie zwiększył on ich poczucia bezpieczeństwa. Więcej niż co trzecia osoba deklarująca zapoznanie się z treścią *Poradnika bezpieczeństwa* podjęła za jego sprawą jakieś działania przygotowawcze na wypadek sytuacji kryzysowych.